

Redaktørens forord

Det tredje nummer af Dansk Sociologi i 2019 er et åbent nummer og indeholder to artikler, et essay og fire anmeldelser.

I den første artikel »Mobning som (mod)magt« leverer Mille Mortensen og Erik Mygind Du Plessis en Foucault/Butler-inspireret undersøgelse af, hvordan humoristisk mobning hjælper læger og sygeplejersker på Rigshospitalet med at håndtere krydspresset mellem professionsidealer og organisatorisk styring. Denne karakteristik af mobning står i kontrast til eksisterende forskning om mobning – handlinger, som typisk betragtes som nedgørende og krænkende handlinger, der bidrager til at eskalere konflikter. Forfatterne finder i stedet, at mobning, men i en særlig humoristisk form, til dels hjælper med at håndtere konflikter. De baserer deres undersøgelse på etnografisk feltarbejde, interviews og fokusgruppediskussioner fra tre forskellige hospitalsafdelinger og viser på baggrund af datamaterialet, at den humoristiske mobning er en generaliseret omgangsform, som finder sted på arbejdspladserne, og at den har en dobbelt funktion: På den ene side virker mobningen disciplinerende; som et tilsyneladende magtfrit medium til at korrigere uønsket adfærd; og på den anden side subversivt som en ventil for de ansatte, der dermed får afløb for deres frustration over at befinde sig i et krydspres mellem på den ene side sundhedsfaglige idealer om perfektion og faglighed og på den anden styringsmæssige mål som effektiv patientbehandling. Afslutningsvis udvikler forfatterne en model over det agonistiske samspil mellem magt og modmagt i situationer, hvor modsatrettede disciplinære fordringer skal håndteres, og diskuterer endelig mobningens potentielle skadevirkninger i relation hertil.

I den anden artikel »Udsat for inddragelse« gør Maja Müller et empirisk interessant nedslag i den voksende litteratur om samskabelse ved at zoome ind på, hvordan en gruppe af socialt udsatte på sociale væresteder (yderligere) *udsættes* for inddragelse. Müller spørger bl.a., hvad gruppen egentlig får ud af de aktiviteter, der følger med inddragelsen, og finder, at nogle brugere oplever medbestemmelse og ansvar, mens andre snarere søger det sociale fællesskab, og atter andre higer efter de praktiske aktiviteter, som følger med deltagelsen. Undersøgelsen peger på, at det er brugernes egen udsathed, der former deres oplevelse af inddragelsesdimensionen. De mindst udsatte har overskud til at søge medbestemmelse, mens de mere udsatte grupper primært deltager i den sociale og praktiske dimension, hvor de ufrivilligt ekskluderes,

når de ikke har overskuddet. Müller peger derfor på vigtigheden af, at frontmedarbejderne på værestederne understøtter de udsatte, hvis samskabelsen skal undgå at blive ekskluderende.

Katrine Maribo-Mogensen tager i essayet »Der er bud efter Ole Lukøje – og behov for sociologiske perspektiver på søvnen« sociologisk livtag om et forbigået hverdagssociologisk fænomen: søvnen. I essayet bringer Katrine en række sociologiske perspektiver i spil og fortæller levende om, hvorfor vi sociologer bør interesse os for søvnen – ikke kun fordi mennesket tilbringer ca. 1/3 af sit liv i soveværelset, men også fordi søvnens rolle i det vågne liv har ændret karakter i tidenernes løb og varierer fra samfund til samfund.

Heine Andersen anmelder Hans Henrik Bruuns nyoversættelse af Max Webers *all time* klassiker *Den Protestantiske Etik og Kapitalismens Ånd* (Hans Retizels Forlag 2019) – hvor vi altså må erfare, at »rationalitetens jernbur« er blevet til en »stålhård ramme« og spændt må afvente, om denne korrektion slår an i det sociologiske sprogbrug. Anders Blok anmelder dernæst Chicago-sociologen John Levi Martins seneste bog *Thinking through Statistics* (The University of Chicago Press, 2018), Magnus Andersen den nyudgivne engelske oversættelse af Mario Trontis 1966-værk *Workers and Capital* (Verso, 2019) og Josefine Berggren Schmidt *Sociologi i Virkeligheden* af Daniel Nordstrand Frantzen & Lasse Baggesen (Forlaget Columbus 2019). Vi præsenterer i dette nummer Niels Pugholms visuelle kunst.

God læselyst!

På vegne af redaktionen

Lasse Folke Henriksen